

Η ΕΛΕΥΣΙΝΑ ΤΗΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

(μετάφραση από τα Αρκαδικά του Πausανία)

Πηγαίνοντας από την Ψωφίδα (περιοχή Τριποτάμων Κλειτορίας) προς τη Θέλπουσα συναντάς στα αριστερά του Λάδωνα. το χωριό Τρόπαια. Μετά τα Τρόπαια βρίσκεται το Αφροδίσιο δάσος . Στη γη της Θέλπουσας υπάρχει ποταμός ονομαζόμενος Άρσης. Αυτόν αν διαβείς και προχωρήσεις είκοσι πέντε στάδια συναντάς τα ερείπια της πόλεως Καούντα και πάνω στο δρόμο ιερό του Καουσίου Ασκληπιού.

Από το ιερό αυτό η πόλη απέχει σαράντα στάδια, λέγεται ότι πήρε το όνομα της από την νύμφη Θέλπουσα , που ήταν θυγατέρα του Λάδωνα.

Το νερό του Λάδωνα προέρχεται από τις πηγές της Κλειτορίας ,..... όπου στην περιοχή της Θέλπουσας κατεβαίνει προς το ιερό της Ελευσίνιας Δήμητρας. Το ιερό αυτό βρίσκεται στην χώρα των Θελπουσίων. Υπάρχουν σε αυτό αγάλματα της Δήμητρας της κόρης και του Διονύσου . Όλα από μάρμαρο.

Στην Θέλπουσα υπάρχει ναός του Ασκληπιού και ιερό των Δώδεκα Θεών , του οποίου τα περισσότερα μέρη έχουν γκρεμιστεί .

Μετά την Θέλπουσα ο Λάδωνας οδηγεί προς το Ιερό της Δήμητρας στην περιοχή του Ογκείου .

Οι Θελπουσίοι ονομάζουν την θεά Ερινύα. Λέγεται ότι ο Ογκιος ήταν γιός του Απόλλωνα και ότι ήταν άρχοντας στην περιοχή Ογκιο που ανήκει στην Θέλπουσα.

Η θεά ονομάσθη Ερινύα για τον εξής λόγο. Περιτλανώμενη, ψάχνοντας για την κόρη της , λένουν ότι ο Ποσειδώνας την ακολουθούσε επιθυμώντας να συνευρεθεί μαζί της. Αυτή τότε μεταμορφώθηκε σε φοράδα και βοσκούσε με τις άλλες στην περιοχή του Ογκίου. Ο Ποσειδώνας αντελήφθη την απάτη , μεταμορφώνεται σε άλογο και ζευγαρώνει μαζί της.

Η Δήμητρα οργίσθη από το γεγονός και αργότερα αφού της πέρασε ο θυμός θέλησε να λουστεί στο Λάδωνα . Αυτός είναι ο λόγος που ονομάστηκε η θεά Ερινύα . Οι Αρκάδες χρησιμοποιούν το ρήμα ερινύω για αυτούς που οργίζονται. Ονομάστηκε επίσης Λουσία επειδή λούστηκε στον Λάδωνα.

Τα αγάλματα που βρίσκονται στον ναό είναι ξύλινα. Τα πρόσωπα και τα άκρα είναι φτιαγμένα από μάρμαρο Πάρου.

Το άγαλμα της Ερινύας Δήμητρας που πρέπει να έχει ύψος εννέα ποδών, κρατά στο αριστερό χέρι την κίστη (μικρό κυλινδρικό καλάθι) και στο δεξί δάδα . Το άγαλμα της Λουσίας Δήμητρας πρέπει να έχει ύψος έξι ποδών.

Λένε ότι η Δήμητρα γέννησε από τον Ποσειδώνα θυγατέρα , της οποίας το όνομα δεν λέγεται στους μη μνημένους , και άλογο που ονομάσθη Αρείονας . Αυτός είναι ο λόγος που πρώτοι οι Αρκάδες ονόμασαν τον Ποσειδώνα ίππιο

Ο Λάδωνας αφήνει στον αριστερά το ιερό της Ερινύας Δήμητρας και πιο κάτω τον ναό του Ογκαιάτη Απόλλωνα . Στα δεξιά του αφήνει το ιερό του παιδιού Ασκληπιού , όπου βρίσκεται και το μνήμα της Τρυγόνας. Λένε ότι η Τρυγόνα ήταν τροφός του Ασκληπιού.....

Νικόλαος Τσίτσος
Ναυπηγός Μηχανολόγος ΕΜΠ
Επίκουρος Καθηγητής ΑΕΝ Ασπροπύργου